

Jaana Kettunen, Raimo Vuorinen, Helena Kasurinen,
Eelis Kukkaneva & Outi Ruusuvirta-Uuksulainen

Ohjausalan ammattilaisten osaamiskuvaukset: arviointilomakkeet

Raportteja ja työpapereita
Koulutuksen tutkimuslaitos (KTL)

JYVÄSKYLÄN YLIOPISTO
KOULUTUKSEN TUTKIMUSLAITOS

Koulutuksen tutkimuslaitos
Raportteja ja työpapereita 7

Ohjausalan ammattilaisten osaamiskuvaukset: arviointilomakkeet

Jaana Kettunen, Raimo Vuorinen, Helena Kasurinen,
Eelis Kukkaneva & Outi Ruusuvirta-Uuksulainen

**KEHA-keskus
UF-centret**

JYVÄSKYLÄN YLIOPISTO
KOULUTUKSEN TUTKIMUSLAITOS

**Euroopan unionin
rahoittama**
NextGenerationEU

KOULUTUKSEN TUTKIMUSLAITOS

Vuonna 1968 perustettu Koulutuksen tutkimuslaitos (KTL) on Jyväskylän yliopistossa toimiva kansallisesti ja kansainvälisesti merkittävä ja monialainen koulutuksen tutkimuksen, arvioinnin ja kehittämisen keskus.

JULKAISUN ESITTELYTEKSTI

Tämä julkaisu sisältää arviointilomakkeet, joiden avulla ohjausalan ammattilaiset ja organisaatiot voivat arvioida omaa ohjausosaamistaan suhteessa Ohjausalan ammattilaisten osaamiskuvauksiin (Vuorinen ym., 2023). Osaamiskuvaukset on laadittu osana työ- ja elinkeinoministeriön ja ELY-keskusten sekä TE-toimistojen kehittämis- ja hallintokeskuksen (KEHA-keskus) koordinoimaa valtakunnallista elinikäisen ohjauksen kehittämishankekokonaisuutta, jota rahoitetaan EU:n elpymis- ja palautumistukivälineellä.

Koulutuksen tutkimuslaitos
Raportteja ja työpapereita 7
ISSN 2954-1344

ISBN 978-951-39-9818-9 (PDF)

Julkaisun pysyvä osoite: <http://urn.fi/URN:ISBN:978-951-39-9818-9>

DOI: <https://doi.org/10.17011/ktl-rt/7>

© Kirjoittajat ja Koulutuksen tutkimuslaitos
Tämä teos on lisensoitu Creative Commons -lisenssillä CC BY-NC 4.0
Kansi: Martti Minkkinen

Jyväskylä 2023

Sisältö

JOHDANTO.....	5
OSAAMISKUVAUKSET OSAAMISEN ARVIOINNIN JA KEHITTÄMISEN	
PERUSTANA	6
Ohjausalan ammattilaisten osaamiskuvaukset.....	6
ARVIOINTILOMAKKEET	8
Lomake 1: Arviointitaulukko.....	9
Lomake 2: Osaamiskartta	13
Lomake 3: Osaamisen kehittämisen suunnittelulomake	15
LIITTEET	17
Liite 1: Ohjausalan osaamiskuvaukset	17
Liite 2: Yleiskuvaukset ohjausalan osaamisista	18
LÄHTEET	23

JOHDANTO

Osana työ- ja elinkeinoministeriön ja ELY-keskusten ja TE-toimistojen kehittämis- ja hallintokeskuksen (KEHA-keskus) koordinoimaa elinikäisen ohjauksen kehittämishankekokonaisuutta on Jyväskylän yliopiston Koulutuksen tutkimuslaitoksella laadittu ehdotus Elinikäisen ohjauksen kansallisessa strategiassa (Valtioneuvosto, 2020) esitetyiksi ohjausalan ammattilaisten osaamiskuvauksiksi. Nämä osaamiskuvaukset on julkaistu erillisenä julkaisuna *Ohjausalan ammattilaisten osaamiskuvaukset: Ehdotus kansalliseksi osaamiskyhkseksi* (Vuorinen, Kasurinen, Kettunen ym., 2023).

Käsillä olevat, *Ohjausalan ammattilaisten osaamiskuvauksiin* perustuvat arviointilomakkeet täydentävät emojulkaisuaan. Arviointilomakkeiden avulla ohjausalan ammattilaiset, tiimit, monialaiset verkostot ja organisaatiot voivat konkreettisesti arvioida ohjausosaamistaan suhteessa laadittuihin osaamiskuvauksiin. Arviointilomakkeiden käyttö mahdollistaa osaamisen kehittämisen systemaattisen suunnittelun ja seurannan, jolloin osaamisen kehittämiseen voidaan kohdentaa juuri ne resurssit ja toimenpiteet, jotka ovat kulloinkin tarpeellisia.

Osaamiskuvausten yhteiskehittämisprosessiin osallistui useita satoja ohjausalan ammattilaisia ja asiantuntijoita eri koulutusasteilta, julkisista ja yksityisistä työ- ja elinkeinopalveluista, nuorisopalveluista, ohjausalan ammattilaisten järjestöistä, opiskelijajärjestöistä, alan koulutusyksiköistä, ministeriöistä, aluehallinnosta ja julkishallinnon asiantuntijaelimistä. Kirjoittajat esittävät kaikille yhteiskehittämistyöpajoihin ja osaamiskuvausten kommentointiin osallistuneille lämpimät kiitokset tärkeästä panoksesta osaamiskuvausten sekä näiden arviointivälineiden kehittämiseen.

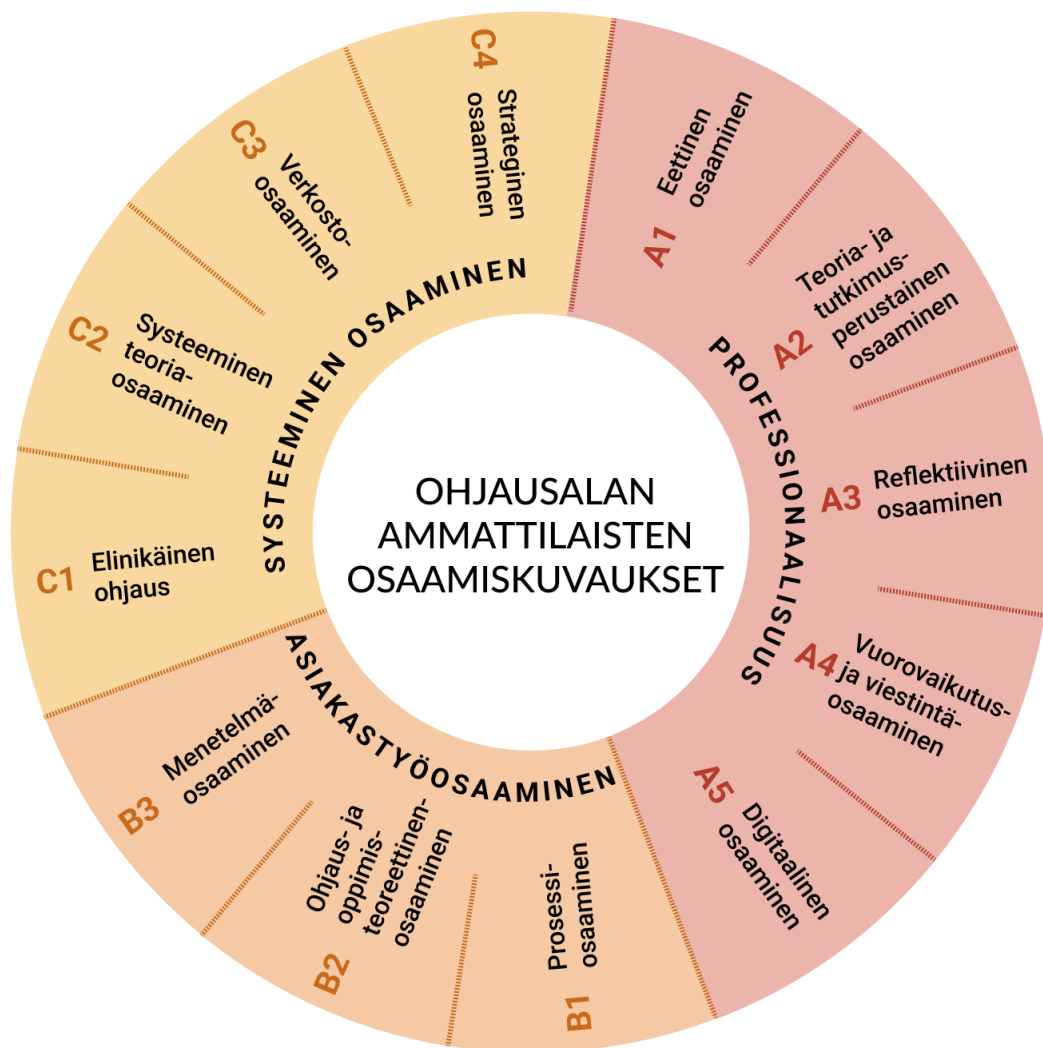
OSAAMISKUVAUKSET OSAAMISEN ARVIOINNIN JA KEHITTÄMISEN PERUSTANA

Ohjausalan ammattilaisten osaamiskuvaukset (Vuorinen ym., 2023) tarjoavat useita hyödyntämismahdollisuuksia. Osaamiskuvauksia voidaan käyttää niin ammattitaitovaatimusten kuin osaamisen tarkastelussa ohjauksen eri tehtävissä. Ohjausalan ammattilaisella ei tarvitse olla kaikkien osaamisalueiden syvää osaamista. Erialaisten osaamisalueiden yhdistelmistä muodostuu ohjausalan ammattilaiselle ja organisaatiolle osaaminen, jota tarpeen mukaan voidaan kehittää kokonaisuutena tai syventää joidenkin osaamisalueiden osalta.

Näiden arviointilomakkeiden avulla ohjausalan ammattilaiset, tiimit, monialaiset verkostot ja organisaatiot voivat käytännössä arvioida omaa ohjausosaamistaan suhteessa laadittuihin osaamiskuvauksiin. Ammattilaiset voivat käyttää lomakkeita henkilökohtaiseen osaamisen itsearviointiin, joka auttaa heitä hahmottamaan vahvuuksiaan ja kehitystarpeitaan. Ryhmäarviointit voivat auttaa tunnistamaan ryhmän, tiimin tai verkoston vahvuuksia ja kehityskohteita. Organisaatiot voivat käyttää lomakkeita osana laajempaa strategista suunnitteluprosessia. Osaamisen kehittämisen systemaattisen suunnittelun ja seurannan avulla kehittämiseen voidaan kohdentaa juuri ne resurssit ja toimenpiteet, jotka ovat kulloinkin tarpeellisia.

Ohjausalan ammattilaisten osaamiskuvaukset

Ohjausalan ammattilaisten osaamiskuvaukset koostuvat kolmesta pääalueesta, joita ovat professionaalisuus, asiakastyöosaaminen ja systeeminen osaaminen. Nämä kolme pääaluetta muodostavat yhdessä vahvan perustan elinikäisen ohjauksen eri tehtävissä toimivien ammattilaisten yhteiselle osaamiselle. Kokonaisuudessaan osaamiskuvaukset koostuvat 12 osaamisalueesta (kuvio 1), jotka on jaoteltu pienempiin, yksityiskohtaisempiin osiin (katso liite 1). Osaamiskuvauksissa käytetään termiä 'asiakas' kuvaamaan kaikkia ohjauspalveluiden käyttäjiä, olivatpa he sitten yksilöitä tai ryhmiä. (Vuorinen ym., 2023).

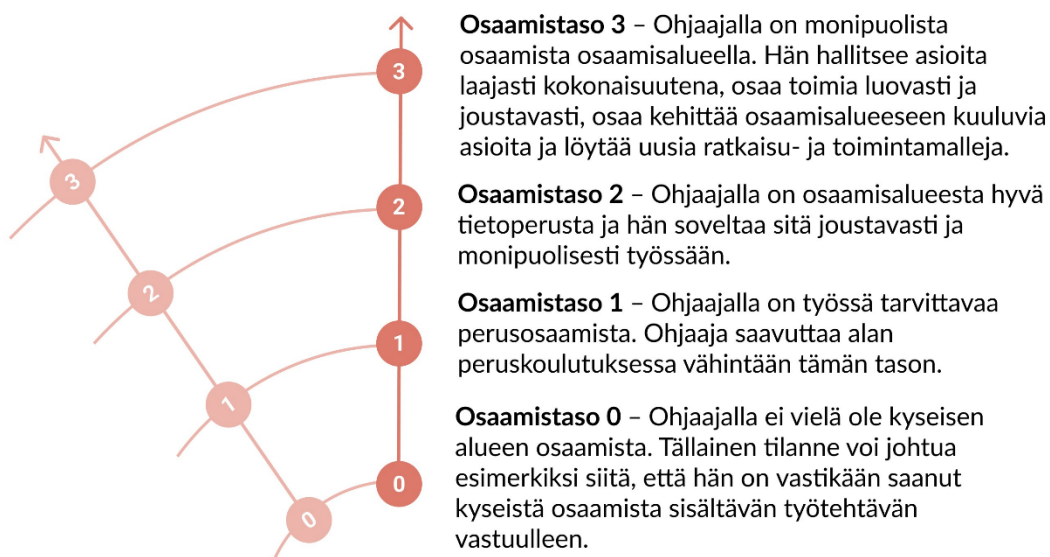
Kuvio 1. Ohjausalan ammattilaisten osaamisalueet (Vuorinen ym., 2023)

ARVIOINTILOMAKKEET

Nämä arviointilomakkeet on suunniteltu tukemaan ohjausalan ammattilaisia, tiimejä, verkostoja ja organisaatioita kahdella keskeisellä alueella: itsearviointissa ja osaamistavoitteiden asettamisessa ja seurannassa. Kokonaisuus koostuu kolmesta erillisestä lomakkeesta: arviointitaulukosta, osaamiskartasta ja osaamisen kehittämisen suunnittelulomakkeesta. Arviointitaulukkoa (lomake 1) voidaan käyttää osaamistason tarkasteluun suhteessa osaamiskuvauksiin. Osaamiskartta (lomake 2) puolestaan mahdollistaa nykyisen osaamistason visuaalisen esittämisen ja antaa konkreettisen kuvan eri osa-alueiden hallinnasta. Haluttaessa samaa osaamiskarttaa voidaan käyttää myös osaamistavoitteiden merkitsemiseen. Osaamisen kehittämisen suunnittelulomake (lomake 3) tarjoaa rakenteen, jonka avulla voidaan asettaa tavoitteita, suunnitella konkreettisia kehittämistoimenpiteitä ja seurata niiden toteutumista ajan kuluessa.

Lomake 1: Arviointitaulukko

Lue osaamiskuvauksiin liittyvät osaamislausekkeet alla olevasta arviointitaulukosta ja valitse kultakin osaamisalueelta se taso (0–3), joka parhaiten kuvaa osaamistasi arviointihetkellä (katso kuvio 2). Tasojen arvioinnissa voidaan hyödyntää myös ohjausalan osaamisten yleiskuvauksia (liite 1). Merkitse arviot taulukkoon kunkin osaamislausekkeen kohdalle.

Kuvio 2. Osaamistasojen yleiskuvaukset

OSAAMISALUE	Osaamistaso			
A PROFESSIONAALISUUS				
A1 Eettinen osaaminen	0	1	2	3
A1.1 Teen ohjaustyötä noudattaen alani lainsäädäntöä ja hallinnollisia ohjeita.				
A1.2 Tiedostan ammattini ja osaamiseni rajat ja toimin niiden mukaisesti.				
A1.3 Toimin alani eettisten periaatteiden mukaisesti.				
A1.4 Toimin ohjaussuhteessa alani eettisten periaatteiden mukaisesti.				
A2 Teoria- ja tutkimusperustainen osaaminen	0	1	2	3
A2.1 Perustan työni alan keskeisiin teorioihin ja tutkimustietoon.				
A2.2 Sovellan monipuolisesti eri teorioita ohjaustyössä.				
A2.3 Seuraan ohjausalan tutkimusta ja kirjallisuutta sekä työni kannalta relevanttien tahojen ja tieteenalojen julkaisuja.				
A3 Reflektiivinen osaaminen	0	1	2	3
A3.1 Arvioin ja kehitän ohjaustyötäni yhdessä asiakkaiden, kollegoiden, ohjauksen eri toimijoiden ja sidosryhmien kanssa.				
A3.2 Sitoudun omien kehittämiskohteitteni tunnistamiseen ja ammattitaitoni jatkuvaan kehittämiseen.				
A4 Vuorovaikutus- ja viestintäosaaminen	0	1	2	3
A4.1 Käytän suullista, kirjallista ja visuaalista viestintää selkeästi ja ymmärrettävästi.				
A4.2 Hyödynnän viestinnässä ja vuorovaikutuksessa eri kanavia, menetelmiä ja työvälineitä.				
A4.3 Hallitsen puhutun ja luetun sekä reaaliaikaisen että viivästetyn viestinnän, dialogin luomisen ja ylläpitämisen asiakkaan/ryhmien kanssa.				
A4.4 Viestin asiantuntijana asiakastyössä sekä ohjausalan edustajana eri verkostoissa ja työryhmissä.				
A5 Digitaalinen osaaminen	0	1	2	3
A5.1 Hyödynnän teknologiaa ohjauksessa tehokkaasti ja tarkoituksenmukaisesti.				
A5.2 Hyödynnän teknologiaa saumattomasti ohjausprosessissa.				
A5.3 Edistän yhteisöllistä teknologian käyttöä ohjausprosessissa ja ammatillisessa yhteistyössä.				
A5.4 Hyödynnän uusia teknologisia ratkaisuja ja edistän niiden käyttöä ohjausprosessissa.				

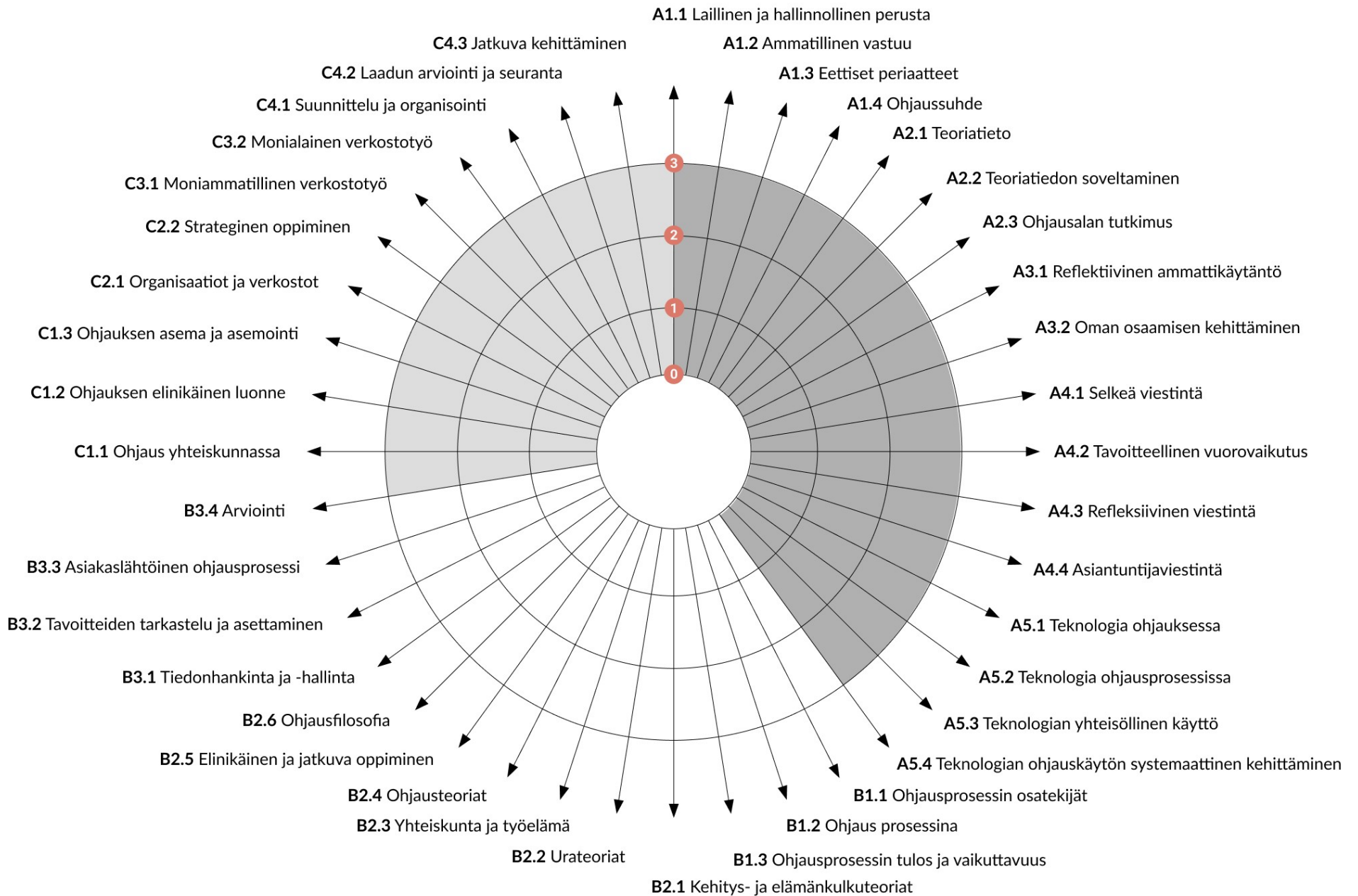
OSAAMISALUE	Osaamistaso			
B ASIAKASTYÖOSAAMINEN				
B1 Prosessiosaaminen	0	1	2	3
B1.1 Tarkastelen ohjausta yksilön oman kehityksen rinnalla palveluprosessina ja yhteiskunnallisena toimintana.				
B1.2 Otan huomioon ohjauksen tieto-, vuorovaikutus- ja prosessiulottuvuudet.				
B1.3 Arvioin systemaattisesti yhdessä asiakkaan kanssa ohjausprosessin tulosta ja vaikuttavuutta.				
B2 Ohjaus- ja oppimisteoreettinen osaaminen	0	1	2	3
B2.1 Tarkastelen ohjausta yksilön näkökulmasta erikseen kehitysprosessina, elämäntilanteena ja sen kontekstina.				
B2.2 Tarkastelen urakehitystä yksilön ominaisuuksien, kiinnostusten ja arvojen sekä kontekstin viitekehyksessä.				
B2.3 Tarkastelen työtäni osana asiakkaan tilanteeseen vaikuttavaa yhteiskunnallista ja kulttuurista todellisuutta.				
B2.4 Sovellan ohjausteorioita ottaen huomioon yksilön sekä hänen kontekstinsa asiakaslähtöisesti.				
B2.5 Varmistan, että asiakkaat ja ryhmät oppivat arvioimaan ja kehittämään vahvuuksiaan ja osaamistaan suhteessa toimintaympäristön mahdollisuuksiin.				
B2.6 Tarkastelen omaa ja asiakkaan maailmankatsomusta todellisuuden tulkinnan käsitteellistämisenä, tiedostamisenä ja jäsentämisenä.				
B3 Menetelmäosaaminen	0	1	2	3
B3.1 Varmistan, että itselläni, asiakkailla ja ryhmillä on käytettävissä ajantasaiset tietolähteet elämää, opiskelua ja työtä koskevien suunnitelmien ja ratkaisujen taustaksi.				
B3.2 Kartoitan asiakkaan tai ryhmän valmiudet ja ohjaustarpeet sekä asetan ohjausprosessin tavoitteet yhdessä asiakkaan tai ryhmän jäsenten kanssa.				
B3.3 Suunnittelen ja toteutan yhdessä asiakkaiden kanssa heidän valmiuksiaan ja tarpeitaan vastaavan ohjausprosessin.				
B3.4 Arvioin yhdessä asiakkaan kanssa ohjausprosessin tulosta ja vaikuttavuutta.				

OSAAMISALUE	Osaamistaso			
C SYSTEEMINEN OSAAMINEN				
C1 Elinikäinen ohjaus	0	1	2	3
C1.1 Otan työssäni huomioon koulutuksen, työelämän sekä yhteiskunnan välisiä ilmiöitä, suhteita, trendejä ja muutoksia.				
C1.2 Varmistan, että elinikäisen ja jatkuvan oppimisen ytimenä ovat jatkumon muodostavat elinikäisen ohjauksen palvelut.				
C1.3 Seuraan ajankohtaista tutkimusta ja otan osaa alaan liittyvään yhteiskunnalliseen keskusteluun.				
C2 Systeminen teoriaosaaminen	0	1	2	3
C2.1 Sovellan organisaatio- ja verkostoteorioita ohjauksen yhteisten tavoitteiden määrittämisessä sekä palvelujen suunnittelussa, toteutuksessa ja arvioinnissa.				
C2.2 Kehitän ohjausta osana laajempaa yhteiskunnallista kontekstia ja eri organisaatioiden palvelurakennetta.				
C3 Verkosto-osaaminen	0	1	2	3
C3.1 Teen moniammatillista yhteistyötä muiden ammattilaisten kanssa.				
C3.2 Toimin yhteistyössä eri organisaatioiden kanssa.				
C4 Strateginen osaaminen	0	1	2	3
C4.1 Suunnittelen ja organisoin työni paikallisten tarpeiden ja toimintaedellytysten sekä hallinnollisten ohjeiden ja säädösten mukaisesti.				
C4.2 Edistän ohjauksen systemaattista laadun ja vaikuttavuuden arviointia.				
C4.3 Tarkastelen ohjauksen taustalla olevia periaatteita, arvoja, käsityksiä, rakenteita, linjauksia ja käytännön toimintaedellytyksiä.				

Lomake 2: Osaamiskartta

Merkitse arviointitaulukkoon (lomake 1) tehdyt arviot alla olevaan osaamiskarttaan kutakin osaamisaluetta kuvaavalle vektorille. Kun kaikki osaamistasot on merkitty karttaan, yhdistä tulokset viivalla. Syntyvä kuvio havainnollistaa osaamista. Tarkastele kuviota. Mitkä alueet ovat vahvimpia? Millä alueilla on eniten kehittymisen mahdollisuuksia?

Samaa osaamiskarttaa voidaan käyttää osaamistavoitteiden merkitsemiseen. Esimerkiksi sininen väri voi edustaa nykyistä osaamista ja vihreä asetettua tavoitetasoa. Katso syntyneitä kuvioita ja vertaa niitä. Käytä syntynyttä visualisointia pohtiaksesi, millä osaamisalueilla on eniten kehittymisen mahdollisuuksia. Käytä havaintoja osaamisen kehittämisen suunnittelun tueksi (lomake 3).

Lomake 3: Osaamisen kehittämisen suunnittelulomake

Tämä lomake on suunniteltu osaamisen kehittämisen suunnitteluun ja seurantaan. Aloita tarkastelemalla havaintoja ensimmäisestä ja toisesta lomakkeesta.

Listaa alla olevaan lomakkeeseen ne osaamisalueet, joilla on eniten kehittymismahdollisuuksia. Muotoile selkeät tavoitteet, jotka halutaan saavuttaa valituilla osaamisalueilla. Pohdi ja kirjaa, mitkä toimenpiteet tukevat osaamistavoitteiden saavuttamista. Laadi realistinen aikataulu tavoitteiden saavuttamiseksi. Suunnittele, miten ja millaisin väliajoin edistymistä seurataan ja arvioidaan.

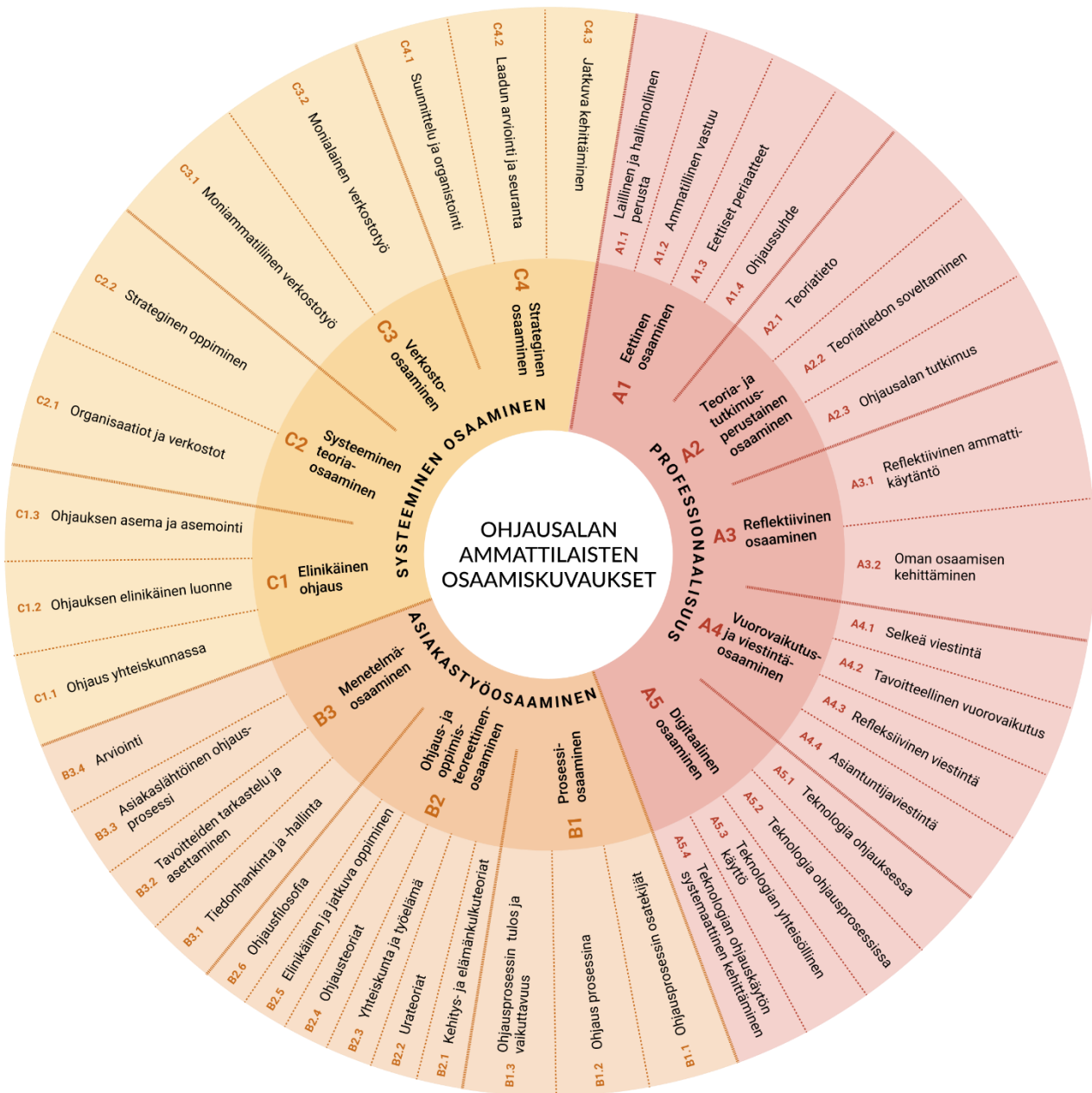
Osaamisen kehittämisen suunnittelulomake

.....
Henkilön tai työryhmän nimi

Kehitettävät osaamisalueet	Osaamistavoite	Kehittämisen menetelmät ja toimenpiteet	Aikataulu	Arviointi ja seuranta

LIITTEET

Liite 1: Ohjausalan osaamiskuvaukset

Liite 2: Yleiskuvaukset ohjausalan osaamisista

Osaamisalueet (A1–C4) on jaoteltu pienempiin yksityiskohtaisempiin osiin (esim. A1.1–A1.4), jotta niiden sisältämä osaaminen olisi helpommin hahmotettavissa.

A PROFESSIONAALISUUS		
A1	Eettinen osaaminen	Ohjaaja
	A1.1 Laillinen ja hallinnollinen perusta	tekee ohjaustyötä noudattaen alansa lainsäädäntöä ja hallinnollisia ohjeita.
	A1.2 Ammatillinen vastuu	tiedostaa ammattinsa ja osaamisensa rajat ja toimii niiden mukaisesti.
	A1.3 Eettiset periaatteet	toimii alansa eettisten periaatteiden mukaisesti.
	A1.4 Ohjaussuhde	toimii ohjaussuhteessa alansa eettisten periaatteiden mukaisesti.
A2	Teoria- ja tutkimusperustainen osaaminen	Ohjaaja
	A2.1 Teoriatieto	perustaa työnsä alan keskeisiin teorioihin ja tutkimustietoon.
	A2.2 Teoriatiedon soveltaminen	soveltaa monipuolisesti eri teorioita ohjaustyössä.
	A2.3 Ohjausalan tutkimus	seuraa ohjausalan tutkimusta ja kirjallisuutta sekä työnsä kannalta relevanttien tahojen ja tieteenalojen julkaisuja.
A3	Reflektiivinen osaaminen	Ohjaaja
	A3.1 Reflektiivinen ammattikäytäntö	arvioi ja kehittää ohjaustyötään yhdessä asiakkaiden, kollegoiden, ohjauksen eri toimijoiden ja sidosryhmien kanssa.
	A3.2 Oman osaamisen kehittäminen	sitoutuu omien kehittämiskohteidensa tunnistamiseen ja ammattitaitonsa jatkuvaan kehittämiseen.

Taulukko A Professionaalisuus jatkuu seuraavalla sivulla

A4	Vuorovaikutus- ja viestintä-osaaminen	Ohjaaja
	A4.1 Selkeä viestintä	käyttää suullista, kirjallista ja visuaalista viestintää selkeästi ja ymmärrettävästi.
	A4.2 Tavoitteellinen vuorovaikutus	hyödyntää viestinnässä ja vuorovaikutuksessa eri kanavia, menetelmiä ja työvälineitä.
	A4.3 Refleksiivinen viestintä	hallitsee puhutun ja luetun sekä reaaliaikaisen että viivästetyn viestinnän ohjaajan ja asiakkaan/ryhmien välillä.
	A4.4 Asiantuntijaviestintä	viestii asiantuntijana asiakastyössä sekä ohjausalan edustajana eri verkostoissa ja työryhmissä
A5	Digitaalinen osaaminen	Ohjaaja
	A5.1 Teknologia ohjauksessa	hyödyntää teknologiaa ohjauksessa tehokkaasti ja tarkoituksenmukaisesti.
	A5.2 Teknologia ohjausprosessissa	hyödyntää teknologiaa saumattomasti ohjausprosessissa.
	A5.3 Teknologian yhteisöllinen käyttö	edistää yhteisöllistä teknologian käyttöä ohjausprosessissa ja ammatillisessa yhteistyössä
	A5.4 Teknologian ohjauksen systemaattinen kehittäminen	hyödyntää uusia teknologisia ratkaisuja ja edistää niiden käyttöä ohjausprosessissa.

B ASIAKASTYÖOSAAMINEN		
B1	Prosessiosaaminen	Ohjaaja
	B1.1 Ohjausprosessin osatekijät	tarkastelee ohjausta yksilön oman kehityksen rinnalla palveluprosessina ja yhteiskunnallisena toimintana.
	B1.2 Ohjaus prosessina	ottaa huomioon ohjauksen tieto-, vuorovaikutus- ja prosessiulottuvuudet.
	B1.3 Ohjausprosessin tulos ja vaikuttavuus	arvioi yhdessä asiakkaan kanssa systemaattisesti ohjausprosessin tulosta ja vaikuttavuutta.
B2	Ohjaus- ja oppimisteoreettinen osaaminen	Ohjaaja
	B2.1 Kehitys- ja elämäntilanteen teorit	tarkastelee ohjausta yksilön näkökulmasta erikseen kehitysprosessina, elämäntilanteena ja sen kontekstina.
	B2.2 Urateorit	tarkastelee urakehitystä yksilön ominaisuuksien, kiinnostusten ja arvojen sekä kontekstin viitekehyksessä.
	B2.3 Yhteiskunta ja työelämä	tarkastelee työtään osana asiakkaan tilanteeseen vaikuttavaa yhteiskunnallista ja kulttuurista todellisuutta.
	B2.4 Ohjausteorit	soveltaa ohjausteorioita ottaen huomioon yksilön sekä hänen kontekstinsa asiakaslähtöisesti.
	B2.5 Elinikäinen ja jatkuva oppiminen	varmistaa, että asiakkaat ja ryhmät oppivat arvioimaan ja kehittämään vahvuuksiaan ja osaamistaan suhteessa toimintaympäristön suomiin mahdollisuuksiin.
	B2.6 Ohjausfilosofia	tarkastelee omaa ja asiakkaan maailmankatsomusta todellisuuden tulkinnan käsitteellistämisenä, tiedostamisena ja jäsentämisenä.

Taulukko B Asiakastyöosaaminen jatkuu seuraavalla sivulla

B3	Menetelmäosaaminen	Ohjaaja
	B3.1 Tiedonhankinta ja -hallinta	varmistaa, että hänellä itsellään, asiakkailla ja ryhmillä on käytettävissään ajantasaiset tietolähteet elämää, opiskelua ja työtä koskevien suunnitelmien ja ratkaisujen taustaksi.
	B3.2 Tavoitteiden tarkastelu ja asettaminen	kartoittaa asiakkaan tai ryhmän valmiudet ja ohjaustarpeet sekä asettaa ohjausprosessin tavoitteet yhdessä asiakkaan tai ryhmän jäsenten kanssa.
	B3.3 Asiakslähtöinen ohjausprosessi	suunnittelee ja toteuttaa yhdessä asiakkaiden kanssa heidän valmiuksiaan ja tarpeitaan vastaavan ohjausprosessin.
	B3.4 Arviointi	arvioi yhdessä asiakkaan kanssa ohjausprosessin tulosta ja vaikuttavuutta.

C SYSTEEMINEN OSAAMINEN		
C1	Elinikäinen ohjaus	Ohjaaja
	C1.1 Ohjaus yhteiskunnassa	ottaa työssään huomioon koulutuksen, työelämän sekä yhteiskunnan välisiä ilmiöitä, suhteita, trendejä ja muutoksia.
	C1.2 Ohjauksen elinikäinen luonne	varmistaa, että elinikäisen ja jatkuvan oppimisen ytimenä ovat jatkumon muodostavat elinikäisen ohjauksen palvelut.
	C1.3 Ohjauksen asema ja asemointi	seuraa ajankohtaista tutkimusta ja ottaa osaa alaan liittyvään yhteiskunnalliseen keskusteluun.
C2	Systeeminen teoriaosaaminen	Ohjaaja
	C2.1 Organisaatiot ja verkostot	soveltaa organisaatio- ja verkostoteorioita ohjauksen yhteisten tavoitteiden määrittämisessä sekä palvelujen suunnittelussa, toteutuksessa ja arvioinnissa.
	C2.2 Strateginen oppiminen	kehittää ohjausta osana laajempaa yhteiskunnallista kontekstia ja eri organisaatioiden palvelurakennetta.
C3	Verkosto-osaaminen	Ohjaaja
	C3.1 Moniammatillinen verkostotyö	tekee moniammatillista yhteistyötä muiden ammattilaisten kanssa.
	C3.2 Monialainen verkostotyö	toimii yhteistyössä eri organisaatioiden kanssa.
C4	Strateginen osaaminen	Ohjaaja
	C4.1 Suunnittelu ja organisointi	suunnittelee ja organisoii työnsä paikallisten tarpeiden ja toimintaedellytysten sekä hallinnollisten ohjeiden ja säädösten mukaisesti.
	C4.2 Laadun arviointi ja seuranta	edistää ohjauksen systemaattista laadun ja vaikuttavuuden arviointia.
	C4.3 Jatkuva kehittäminen	tarkastelee ohjauksen taustalla olevia periaatteita, arvoja, käsityksiä, rakenteita, linjauksia ja käytännön toimintaedellytyksiä.

LÄHTEET

- Valtioneuvosto. (2020). *Elinikäisen ohjauksen strategia 2020–23: ELO-foorumi*. Valtioneuvoston julkaisuja 2020:34. <http://urn.fi/URN:ISBN:978-952-383-536-8>
- Vuorinen, R., Kasurinen, H., Kettunen, J., Kukkaneva, E. & Ruusuvirta-Uuksulainen, O. (2023). *Ohjausalan ammattilaisten osaamiskuvaukset: ehdotus kansalliseksi osaamiskehykseksi*. Koulutuksen tutkimuslaitos, Raportteja ja työpapereita. 4. Jyväskylän yliopisto, Koulutuksen tutkimuslaitos <https://doi.org/10.17011/kti-rt/4>
- Vuorinen, R., Kasurinen, H., Kettunen, J., Kukkaneva, E. & Ruusuvirta-Uuksulainen, O. (2023). *Ohjaustyön osaamiskuvausten selvitys- ja yhteiskehittämisprosessi*. Raportteja ja työpapereita 10. Koulutuksen tutkimuslaitos, Jyväskylän yliopisto.

JYVÄSKYLÄN YLIOPISTO
KOULUTUKSEN TUTKIMUSLAITOS